

BOEKBESPREKING

C. H. LINDIJER, **IN LEVENDEN LIJVE, EEN BOEK OVER LEKEN-HUISBEZOEK, 'S-GRAVENHAGE STICHTING LUTHERSE UITGEVERIJ EN BOEKHANDEL, AMSTERDAM, 1974, 144 BLS.**

Die skrywer wil met „In Levende Lijve” in ’n besondere behoefte voorsien. Die lidmaat van die kerk wil graag deel wees van ’n lewende kommunikerende gemeente. Hierdie begeerte kan verwezenlik word deur „het huisbezoekwerk”. Dié boek skryf hy om die gewone gemeentelid en die kerkraadslid te help met die voer van allerlei gesprekke op pastorale vlak.

Die huisbesoek deur „leke” verantwoord hy prinsipieel deur te verwys na Genesis 2:18 „Dit is nie goed dat die mens alleen is nie”. Die geloof kan nie deur die mens self verwerf word nie. Om te glo het jy iemand anders nodig. Hierdie iemand anders hoef nie noodwendig ’n predikant te wees nie, dit kan ook ’n gewone gemeentelid wees. Prakties hou die huisbesoek deur die gewone gemeentelid ook groot voordeel in. Dit help die predikant, dit lewer besondere diens aan die naaste en help jou persoonlik met die ontwikkeling van jou persoonlikheid.

Of die pastoraat deur die gewone gemeentelid beoefen moet word, word bevraagteken. Die reformatore het die verkondiging van die kerk verstaan as opdrag aan die ampsdraers van die kerk in die besonder. Pastoraat deur die gewone gemeentelid sou daarom ’n breër prinsipiële verantwoordiging eis. Pastoraat deur die gewone gemeentelid, los van die ampte, soos ons dit aantref by die skrywer, sal afgewys moet word as ’n tendens in stryd met die reformatoriese beginsels. Die skrywer kan die huisbesoek as taak van die gewone gemeentelid beskryf, omdat hy in gebreke bly om ’n definisie te gee van die pastoraat. Vir die beoordeling van „In Levende Lijve” sal ons eers ’n definisie van pastoraat moet gee, en dan gaan kyk of die boek werklik ’n bydrae lewer op dié gebied. Pastoraat is die verkondiging van die Woord in die vorm van ’n gesprek aan die mens midde in die konkrete situasie waarin hy hom bevind.” Primêr beoog die pastoraat die geloof in Christus, sekondêr die binding aan die Woord en die verkondiging daarvan, die middels waarmee God self met sy Gees mense wil roep en mense wil bewaar in die geloof.

Uit hoofstuk III en die volgende hoofstukke word dit duidelik dat die skrywer iets geheel anders onder pastoraat verstaan as ons. Die gedagte word afgewys dat die pastoraat altyd ’n geestelik gesprek moet wees, ’n gesprek t.w.v. die geloof en die kerk. „Ik geloof dat het een frusterende uitgangspunt is dat een huisbezoek altijd naar diepere lagen en godsdeinstige gebieden moet doorstoten”

(bl. 21). Die huisbesoek is nie meer 'n verkondigingsgestalte waar God in die middelpunt van die gesprek staan nie, maar die mens. „Het bezochte gemeentelid staat in het centrum, hij bepaalt wat er wil en niet aan de orde zal komen. Niet wat wij willen zeggen, verkondigen, vermanen, advizeren enz. is primair belangrijk, maar wat die bezoekte wil, denkt, zocht, vraagt.“ (bl. 23.) Die gesprek word nie beskou as geslaagd, as daar breed, wyd en omvattend gepraat is vanuit die Skrif nie, maar as daar goeie kontak tussen jou en die ander gemaak is. Die geslaagde pastorale gesprek is nie die gesprek: Waar die ander sy sonde opnuut besef, opnuut glo dat Jesus Christus die enigste verlosser uit sonde en dood is nie, en opnuut begeer om in geloof en blye dankbaarheid ooreenkomstig God se geboorte te wil gaan leef nie. Die gesprek is eers geslaag as die ander homself ontdek het, en van uit sy eie selfontdekking weer alles in sy lewe in die regte perspektief gaan stel. 'n Groot deel van die boek word gewy aan verskillende persone en groepe wat besoek moet word. Dit is waar dat alle mense en alle groepe nie dieselfde is nie. Die sterk afbakening wat die skrywer handhaaf skep die indruk asof elke groep 'n aparte evangelie nodig het. Hierdie skerp afbakening handhaaf hy omdat dit vir hom nie soseer gaan om verkondiging nie, maar om die ken van die situasie.

Die skrywer lewer, niteenstaande die negatiewe, tog ook 'n positiewe bydrae tot die vakgebied van die poimeniek. Opnuut het hy die vraag laat ontstaan of ons gewone gemeentelede nie te veel die spel van toeskouers speel nie. Die pastorale gesprek word duidelik omskryf as 'n gesprek waarin twee persone betrokke is. Dit is nie alleenspraak waar die pastor bombasties, veroordelend, afwysend staan teenoor die ander sonder om hom in sy werklike situasie te begryp nie. In die pastoraat sal die klem steeds moet val op die verkondiging, dit beteken nie dat daar nie na die ander geluister moet word nie. As die pastor begeer dat die Woord die mens in sy konkrete situasie moet aanspreek, sal hy juis moet luister en ken om te weet watter „stuk van die evangelie“ hier ter sprake gebring moet word.

M. J. BEUKES